

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 114/2020-5

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. marca 2020 prerokoval oznámenie sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky Ladislava Duditša o jeho zaujatosti v konaní vo veci ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 354/2020 a takto

r o z h o d o l :

Sudca IV. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Ladislav Duditš je v y l ú č e n ý z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 354/2020.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sudca IV. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) Ladislav Duditš listom z 24. februára 2020 v súlade s § 49 ods. 4 v spojení s § 49 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) oznámil predsedovi ústavného

súdu, že vyhlasuje svoju zaujatosť, keď po pridelení veci sp. zn. Rvp 354/2020 po preštudovaní obsahu spisu zistil, že sa so sťažovateľom [REDAKOVANÉ], osobne pozná dlhé roky predovšetkým ako so znalcom z odboru ekonómie a manažmentu, ako aj konateľom obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Pre túto obchodnú spoločnosť v minulosti opakovane vykonával prednáškovú činnosť pri vzdelávaní znalcov a správcov konkurznej podstaty. Ďalej uviedol, že jeho vzťahy a pravidelné osobné kontakty so sťažovateľom prerástli nad rámec bežných profesionálnych vzťahov a stretávali sa pri rôznych spoločenských príležitostiach aj mimo pracovného prostredia.

2. Sudca Ladislav Duditš bol toho názoru, že jeho priateľský vzťah k sťažovateľovi zakladá nedostatok jeho subjektívnej nestrannosti, čo mu z objektívneho hľadiska bráni, aby mohol naďalej konať a rozhodovať vo veci sťažovateľa.

3. Pokynom predsedu Ústavného súdu Slovenskej republiky Ivana Fiačana z 24. februára 2020 bolo oznámenie v súlade s čl. IV bodom 1 písm. a) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 pridelené na rozhodnutie podľa § 51 ods. 2 zákona o ústavnom súde do senátu I. ÚS ústavného súdu.

II.

4. Zákon o ústavnom súde obsahuje výslovnú právnu úpravu o vylúčení sudcu ústavného súdu z výkonu sudcovskej funkcie v ustanoveniach § 49 až § 52.

5. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

6. Podľa § 49 ods. 4 zákona o ústavnom súde dôvody vylúčenia podľa odseku 1 alebo odseku 2 oznámi sudca ústavného súdu bezodkladne predsedovi ústavného súdu.

7. Podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce.

8. Ústavný súd zdôrazňuje, že požiadavka nestrannosti sudcu sa dotýka samej podstaty spravodlivosti a jej vnímania. Nestrannosť znamená absenciu zaujatosti či predsudku, znamená, že sudca nemá žiaden osobný záujem na výsledku konania. Rozhodovať nestranne nie je právom, výsadou či privilégiom sudcov. Ide o základnú povinnosť sudcov, o štrukturálny prvok súdneho systému a jeho riadneho fungovania.

9. Už vo svojej predošlej judikatúre ústavný súd konštatoval, že z pohľadu ľudskoprávneho, z pohľadu práva na nestranného sudcu ako komponentu práva na spravodlivý proces vyvinul Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) dve previazané stránky nestrannosti a judikatúru k nim rozvíja už viac ako 30 rokov (Piersack v. Belgicko, sťažnosť č. 8692/79, rozsudok z 1. 10. 1982; Pohoska v. Poľsko, sťažnosť č. 33530/06, rozsudok z 10. 1. 2012). Nestrannosť má stránku subjektívnu a stránku objektívnu, a tie sú overované rovnomernými testami. Európsky súd pre ľudské práva zdôrazňuje význam nestrannosti sudcu pre dôveru verejnosti v súdnictvo, a to vo všeobecnosti (Olujč v. Chorvátsko, sťažnosť č. 22330/05, rozsudok z 5. 2. 2005, bod 57), ale osobitne pri objektívnom teste (Kinský v. Česká republika, sťažnosť č. 42856/06, rozsudok z 9. 2. 2012, bod 87). Nestrannosť je vo vnímaní ESLP absenciou zaujatosti či predsudku vo veci, pričom nestrannosť môže byť overovaná už spomenutým subjektívnym a objektívnym testom. Východiskom je subjektívny test, v ktorom sa zisťuje osobné presvedčenie, postoj sudcu, resp. jeho záujem v prerokúvanej veci. Osobná nestrannosť sudcu sa predpokladá, kým sa nepreukáže opak. Na subjektívny test plynule nadväzuje test objektívny, ktorý si všíma, či sudca vykazuje legitímne pochybnosti z hľadiska jeho nestrannosti. Tu je dôležitá perspektíva nestranného pozorovateľa a relevantné je aj zdanie (ne)strannosti. Podľa ESLP musí byť ustálené, či existujú zistiteľné

skutočnosti, ktoré môžu vzbudzovať pochybnosti o nestrannosti sudcov, a v tomto zmysle môže mať aj zdanie určitú dôležitosť, pretože „*v stávke*“ je dôvera, ktorú musia súdy v spoločnosti vzbudzovať, nehovoriac o dôvere samotných účastníkov konania (Daktaras v. Litva, sťažnosť č. 42095/98, rozsudok z 10. 10. 2000, bod 32). Ústavný súd dodáva, že súčasne s dôverou, na ktorú musia súdy v demokratickej spoločnosti ašpirovať, je cez ňu „*v hre*“ aj autorita súdnych rozhodnutí.

10. Príslušný senát ústavného súdu sudcom Ladislavom Duditšom prezentovaný dôvod jeho prípadnej zaujatosti prerokoval, a dospel k záveru, že tento dôvod uvedený v jeho vyhlásení je aj s ohľadom na uvedenú judikatúru naplnením zákonných podmienok podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde na vylúčenie sudcu Ladislava Duditša z prejednávania a rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. marca 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu